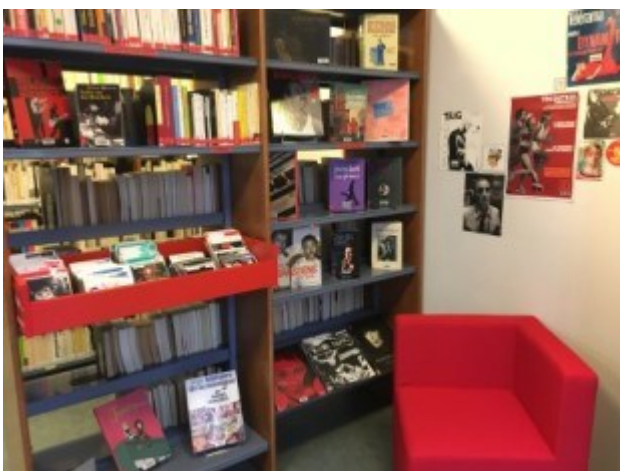


La Fonoteca francesa: un lloc obert i diferent per a visibilitzar la música francesa a València

Paraules clau: biblioteca especialitzada, Bruno Laurent, Descobrim Unitats d'Informació, evolució de les biblioteques, França, institut francès, música

L'humà 2.0 pateix de bulímia cultural: consumeix cultura al ritme dels clics. Les plataformes desmaterialitzades ens guien i aconsellen a través de catàlegs que donen accés a milions de cançons, films o llibres. I, fins i tot, si no ens convenç a la primera, ens donen la possibilitat de passar a una altra cosa en pocs segons. Si són eines increïbles per l'accés a la cultura, cal no oblidar que els *descobriments* que ofereixen es basen en fórmules informàtiques que només segueixen els meandres dels nostres propis gustos, i que no ens sorprendran realment... mai.

Per a descobertes reals, no hi ha res com comptar amb l'assessorament dels especialistes, aquests mediadors *vintage* que treballen en *paradisos secrets* com ara biblioteques, llibreries, botigues de discos, revistes especialitzades o emissions de ràdio. No és així, benvolguts col·legues? Si la cultura digital s'ha convertit en una pràctica majoritària, la nostra professió encara no s'ha transformat en un gabinet de curiositats. Per això, caldria adaptar-nos en espais de coneixement moderns i no ja en un simple lloc de conservació i d'organització.



Quan vaig començar a treballar en La Médiathèque — la biblioteca de l'Institut francès de València, el centre cultural i lingüístic oficial francès a València— em demanaren que pensara en la rellevància d'una col·lecció de música física en un moment en què el *streaming* es democratitzava i en el desenvolupament d'una mediació purament digital. Com a bibliotecari especialitzat en música, i, per cert, amant de la música, abandonar l'aspecte físic pel digital no era la solució. Per això decidírem fer de la col·lecció física una fortalesa de la nostra biblioteca sense negar les capacitats quasi infinites del digital. Així va nàixer la Fonoteca francesa.

La missió de les biblioteques de l'Institut francès en el món és promoure la cultura francòfona contemporània posant a la disposició de tots els públics fons en francès de creadors francòfons. A més, reflecteixen els canvis de les biblioteques franceses: una adaptació de les col·leccions a les tendències culturals (oferta digital, videojocs, etc.) i una evolució cap a un espai de cultura, de vincle social i de creativitat, on el bibliotecari és el mediador i l'usuari el creador, on els fons són un reflex de la nostra societat. Malgrat l'ambiciosa voluntat d'adaptació i d'actualització de les col·leccions, els nostres recursos s'han reduït quasi a res. Llavors significa que nosaltres, els bibliotecaris, hem de ser inventius per a dur a terme les nostres missions! I per a la Fonoteca francesa, que és només un xicotet espai dins de la biblioteca, el desafiament era gran, ja que el pressupost era, de la seua creació ençà, de... zero euros!



Per a crear una Fonoteca francesa cal una mica de paciència, un pessic de diplomàcia, però sobretot una bona dosi de passió. Gràcies a aquesta recepta, ens hem convertit, amb el pas dels anys, en la referència a l'Estat espanyol pel que fa a la creació musical francesa. El nostre desig és oferir un lloc ambiciós i precís però no exclusiu, ja que volem adreçar-nos a tots: joves i majors, simples curiosos i professionals de la música. Desenvolupem un espai on les col·leccions físiques conviuen en plena harmonia amb l'ús de la tecnologia digital.

Com que a La Médiathèque ens agrada estimular la curiositat dels nostres usuaris, creem espais que



porten al descobriment trencant les fronteres clàssiques de classificació per format. En aquest sentit, la Fonoteca francesa ha estat un bon camp de proves. A més de la difusió de música, hem reunit en un sol lloc tots els documents relacionats amb la música: novel·les, llibres, còmics, films... i per descomptat, discos. I per a l'adquisició d'aquests últims, sense cap pressupost, vam haver de desenvolupar astutament col·laboracions amb estructures musicals de França i dels països francòfons (principalment segells discogràfics). Si ens envien CD gratuïtament, a canvi, ens encarreguem de promocionar-los al nostre públic. El seguiment dels nous llançaments musicals i de les col·laboracions és

un treball a llarg termini. Però val la pena: en poc temps, la Fonoteca francesa s'ha convertit en el fons més important d'Europa (excloent França i Bèlgica, per descomptat) per a la música francòfona amb més de 3.000 discos, tots els estils combinats (*jazz, chanson, rap, electrònica...*)

És obvi que, quan la majoria de la gent utilitza el *streaming* per a escoltar música, ja no tractem d'explotar les estadístiques en termes de préstecs. La col·lecció física de discos és un pretext per a crear un vincle amb el públic, fer-nos conèixer com a experts en música francòfona per part dels professionals de la música a Espanya i posar-los en contacte amb els seus homòlegs francesos. Al capdavall, tots n'eixim guanyant!

Paral·lelament, desenvolupem una mediació digital. De la creació de la Fonoteca francesa ençà, enviem setmanalment als usuaris que ho desitgen una *playlist* temàtica, el Tékoutkoi, que celebrarà el seu desé aniversari al setembre de 2020! Però és sobretot a través de les xarxes socials (@LaFonotecaFR) que podem donar visibilitat al projecte i trobar un ressò fora dels murs de l'Institut francès. Allí destaquem els discos que rebem així com els nostres preferits del moment. Com que les plataformes de *streaming* són imbatibles quant al seu contingut, les utilitzem per a guiar al públic cap a l'infinit univers de la música francòfona!



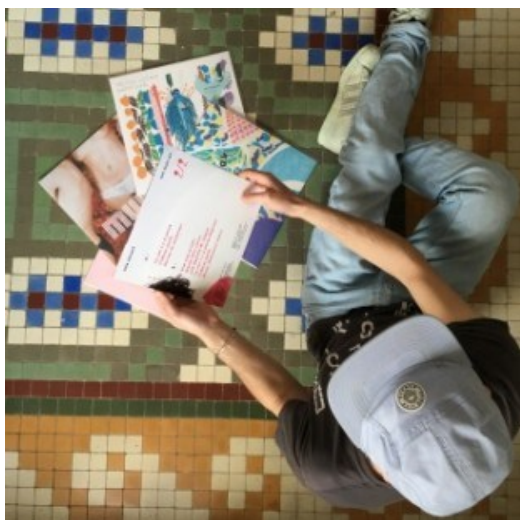
I, com que no ens agrada en absolut fer mediacions clàssiques, tenim una veu en el programa de ràdio Toxicosmos, produït en la UPV, per a presentar cada setmana una novetat musical. I, de tant en tant, ens transformem en DJ de sessions franceses de punxadiscos que posen la nostra col·lecció en el centre d'atenció de la pista de ball!

En el futur, volem continuar la promoció dels fons amb més activitats de dimensió digital (creació musical sobre tauletetes) o clàssica (creació de portades, exposicions, concerts...). Volem també encuriosir encara més els professionals de la música a fi que també participen en una major difusió de la

música francòfona utilitzant els nostres serveis.

Per a dur a terme la nostra missió de promoció de la cultura francòfona a València, era evident que volíem aprofitar del context valencià, un gran brou de cultiu musical i terra de festivals, quan creàrem la Fonoteca francesa. És un projecte que ens aporta cada dia la seua quota de trobades, tant virtuals com físiques. També és, sobretot, un projecte que situa la nostra biblioteca dins d'un espai comú més ampli, on ens convertim de nou en la baula perduda entre el públic i els descobriments culturals.





Autor: Bruno Laurent.

Diplomat en Biblioteconomia en la Universitat de Bordeu, llicenciat en Enginyeria documental en la Universitat de Tolosa i postgraduat en Promoció de Béns i Serveis en la Universitat de Clarmont d'Alvèrnia. Els meus estudis em portaran a especialitzar-me en el sector musical de les biblioteques. Vaig començar a treballar a Nàpols, Itàlia, a la biblioteca de l'Institut francès i al centre de documentació del Centre d'Arqueologia Jean Bérard. D'ençà el 2011, treballo en l'Institut francès de València on soc responsable de La Médiathèque i m'encarregue també de la programació de cinema i de la comunicació general, on vaig crear un servei dedicat a la visibilitat de la música francòfona: la Fonoteca francesa.

Contacte: mediateca.valencia@institutfrancais.es

Facebook, Twitter, Instagram: @LaFonotecaFR